VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Zdrowia**

**(nr 153)**

z dnia 20 listopada 2018 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Zdrowia (nr 153)

20 listopada 2018 r.

Komisja Zdrowia, obradująca pod przewodnictwem poseł **Beaty Małeckiej-Libery (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, ponownie rozpatrywała:

**– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (druk nr 1998).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Zbigniew Król** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Błażewicz** zastępca rzecznika praw pacjenta ze współpracownikiem, **Wojciech Idaszak** radca prawny w Zespole Radców Prawnych Naczelnej Izby Lekarskiej, **Mariusz Kocój** ekspert Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie" oraz **Mateusz Moksik** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Siedlecka-Nowak**, **Jakub Stefański** oraz **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Aleksandra Wolna-Bek** oraz **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dzień dobry. Rozpoczynamy posiedzenie Komisji Zdrowia. Udało się nam po raz kolejny zebrać kworum, więc będziemy mogli rozpocząć posiedzenie zgodnie z porządkiem obrad. Porządek dzienny przewiduje ponowne rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, druk nr 1998.

Stwierdzam kworum. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę zgłoszeń. W związku z tym, że nie zostały zgłoszone żadne wnioski, będziemy mogli przystąpić do procedowania.

Witam panie i panów posłów oraz stronę rządową. Mam nadzieję, że sprawnie poprowadzimy posiedzenie Komisji.

Komisja w dniu 5 czerwca 2018 r. ponownie skierowała do podkomisji nadzwyczajnej komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Informuję, że podkomisja zakończyła prace w dniu 2 października br. Podkomisja przyjęła sprawozdanie o projekcie. Sprawozdanie podkomisji jest dostępne na poselskich iPadach oraz w formie papierowej.

Przystępujemy do rozpatrzenia. Proszę pana posła Tadeusza Dziubę o zreferowanie pracy podkomisji.

**Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):**

Projekt przewiduje nowelizację przepisów dotyczących zachowania w tajemnicy informacji o pacjencie oraz przepisów dotyczących dostępu do dokumentacji medycznej. Pierwszej kwestii, czyli zachowania w tajemnicy informacji, dotyczą dwa artykuły w dwóch różnych ustawach. Mianowicie, art. 40 ustawy o zawodzie lekarza i art. 14 ustawy o prawach pacjenta – tytuły ustaw wymieniam w skrócie. Natomiast przepisy dotyczące dostępu do dokumentacji zawarte są w art. 26 ustawy o prawach pacjenta.

Na czym polegają zmiany? Zmiany polegają na tym, że doprecyzowuje się przepisy w tym zakresie, a w szczególności, w odniesieniu do kwestii związanej z dostępem do informacji – nie do dokumentacji, a do informacji.

W przypadku sporu między osobami bliskimi w sprawie ujawnienia tajemnicy, kwestię tę – według naszej propozycji – będzie rozpatrywał sąd w postępowaniu nieproce-

sowym. Do sądu też może zwrócić się lekarz, jeśli będzie miał uzasadnione wątpliwości, czy osoba występująca o ujawnienie tajemnicy lub sprzeciwiająca się jej ujawnieniu jest w rzeczywistości osobą bliską. I wreszcie, sąd będzie podejmował decyzję w przypadkach, gdy pacjent za życia sprzeciwił się ujawnieniu tajemnicy lekarskiej i ten sprzeciw, zgodnie z wnioskiem osób bliskich, ma być przełamany. Będzie to możliwe tylko w dwóch przypadkach, a mianowicie, ochrony zdrowia lub życia osoby bliskiej oraz dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia z tytułu śmierci pacjenta. Ponadto wprowadza się 4 generalne przesłanki działania sądów w przedmiotowym zakresie.

Zreferowałem nowelizację dotyczącą art. 40 ustawy o zawodzie lekarza, ale identyczne rozwiązania nowelizacyjne zastosowano w odniesieniu do art. 14 ustawy o prawach pacjenta, ponieważ te przepisy dotyczą tej samej kwestii. Podobne, nowe rozwiązania zastosowano w odniesieniu do art. 26 ustawy o prawach pacjenta, które dotyczą dostępu do dokumentacji medycznej.

Trzeba jeszcze dodać, że niejako przy okazji wprowadza się nową, uściślającą definicję osoby bliskiej. Tyle mojego krótkiego wprowadzenia.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję bardzo. Czy strona ministerialna, pan minister, chce w tym momencie coś dodać?

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Zbigniew Król:**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Tylko tyle, że my wspólnie z Ministerstwem Sprawiedliwości braliśmy aktywny udział w opracowywaniu tych zmian i je w pełni popieramy.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tej chwili. Pani poseł, proszę.

**Poseł Elżbieta Gelert (PO):**

Dziękuję bardzo. Ja miałabym pytanie do rzecznika praw pacjenta o wprowadzanie zapisu zarówno o ujawnieniu tajemnicy, jak i o dostępie do dokumentacji, bo następne punkty o tym mówią – czyli nie tylko tajemnica lekarska, ale również artykuł, który mówi, „gdy pacjent za życia sprzeciwił się udostępnieniu dokumentacji medycznej”. Dalej podtrzymywane są zapisy, które mówią o udostępnieniu tej dokumentacji lub tajemnicy medycznej wbrew woli pacjenta, który za życia zastrzegł, że tego sobie nie życzy. Dla mnie, jest to jakby naruszenie praw danego człowieka, bo to znaczy, że właściwie jego wola nie ma żadnego znaczenia, jeżeli rodzina będzie chciała dochodzić odszkodowania lub zadośćuczynienia. Gdyby pacjent chciał, żeby rodzina czegokolwiek dochodziła, to by nie zastrzegał za życia dostępu do tej tajemnicy, jak również w celu ochrony życia i zdrowia. I tego dotyczy moje pytanie do rzecznika praw pacjenta. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję. To rzeczywiście jest jeden z takich artykułów, który rodzi wątpliwości, tak naprawdę, natury moralnej. Będą osoby, które będą uważały, że rodzina ma prawo dochodzić roszczeń, tym bardziej z tytułu odszkodowania, a będą pewnie takie przypadki i takie rodziny, że pacjent za życia nie będzie sobie życzył, żeby rodzina cokolwiek na ten temat wiedziała. Wydaje mi się więc, że to pozostaje bardziej w sferze moralnej. Jednak oczekujemy tutaj informacji i wytłumaczenia, argumentów ze strony pana ministra i pana ministra-rzecznika. Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Prawnego Biura Rzecznika Praw Pacjenta Paweł Grzesiewski:**

Dziękuję, pani poseł. Paweł Grzesiewski, Biuro RPP, Departament Prawny. Szanowni państwo, na początkowym etapie, kiedy te zapisy pojawiały się, my sygnalizowaliśmy wątpliwości, czy to jest na tyle dobre rozwiązanie, aby je wprowadzać. Tu nie tyle chodzi o to, czy to narusza konstytucyjne prawo do prywatności, bo być może wprowadzenie takich rozwiązań jest konstytucyjne. Jest pytanie, czy my chcemy, aby takie rozwiązanie zaczęło funkcjonować. To jest to, co pani poseł powiedziała, czyli sfera mentalności i ingerencji w tę autonomię. My te uwagi zgłaszaliśmy. Podkomisja miała szansę z nimi

się zapoznać. Argumentowaliśmy i składaliśmy w tym zakresie odrębne pisma. Wynik prac podkomisji jest taki, że tego nie uwzględniono. Nasza rola w tym momencie się kończy. My możemy tylko na pewnym etapie coś zasygnalizować, a od Wysokiej Komisji, a następnie od ustawodawcy zależy, czy takie, czy inne rozwiązania wprowadzi.

Natomiast RPP generalnie ten projekt popiera. Tu znajdują się rozwiązania, które RPP jak najbardziej popiera. Generalna zasada domniemanej zgody dla osób bliskich to jest coś, co RPP popierał mając na uwadze różne sytuacje życiowe, z którymi się spotykamy. Tak więc, to rozwiązanie zmierza w dobrym kierunku w naszej ocenie i jest pożądane społecznie. Inne rozwiązania, czyli droga sądowa, a także przesłanki, jakimi ma się kierować sąd rozstrzygając spory, w naszej ocenie, również są korzystne. Sygnalizowaliśmy tę kwestię odnośnie do przełamania sprzeciwu i autonomii pacjenta, ale – jak mówię – do pewnego momentu. Dalej, nie jest to w naszej gestii. Decyzja nie należy do nas. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję bardzo. Rozumiem to tak, że – jak powiedziałam – jest to dylemat natury moralnej i każdy z posłów rozstrzygnie to we własnym sumieniu poprzez głosowanie. Dlatego proszę o włożenie kart do czytników. Nie będziemy głosować nad wszystkimi punktami, jeżeli nie będą sporne, ale jeżeli będzie punkt sporny, to wtedy poddam go pod głosowanie przy użyciu karty.

Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać głos? Pan poseł, proszę.

**Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):**

Czuję się w obowiązku powiedzieć, że podniesiona przez panią poseł kwestia przełamania sprzeciwu pacjenta za życia była jedyną kwestią sporną. Mogę tylko tyle powiedzieć, że w moim przekonaniu będą zwolennicy takiego rozwiązania i przeciwnicy takiego rozwiązania. W związku z powyższym wydaje mi się, że trzeba będzie się zdać na wynik głosowania.

Chciałbym jednak zwrócić uwagę na to, że przełamanie tego sprzeciwu pacjenta za życia nie będzie wynikać z widzimisię rodziny. To będzie postępowanie przed sądem. To sąd będzie decydować o tym na podstawie przesłanek, które bierze pod uwagę – one zresztą są w tej nowelizacji wyszczególnione – czy takie przełamanie sprzeciwu pacjenta za życia jest, czy nie jest dopuszczalne. Powiem więcej, czy jest, czy nie jest godziwe. Myślę więc, biorąc pod uwagę przede wszystkim dwie rzeczy, że w razie czego to sąd będzie rozstrzygał tę kwestię, a po drugie, że takie rozstrzygnięcie nastąpi tylko w sprawach spornych. Jak wiadomo, wiele przypadków nie łączy się ze sporami prowadzonymi np. w ramach rodziny. Są to więc takie argumenty, które – moim zdaniem – przemawiają za tym, żeby taką możliwość zostawić, bo to jest tylko pozostawienie możliwości.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję za to dodatkowe wyjaśnienie. Myślę, że rzeczywiście zdamy się na głosowanie.

Czy jeszcze ktoś chciałby coś dodać w tej kwestii? Jeżeli nie, to przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Tytuł ustawy. Czy jest sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń. Uznaję, że został przyjęty.

Art. 1, zmiana 1. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę sprzeciwu. Zmiana została przyjęta.

Zmiana 2. Czy jest sprzeciw? Jest. Poddaję tę zmianę pod głosowanie.

Kto z państwa jest za…?

**Poseł Tomasz Latos (PiS):**

A stanowisko rządu i Biura Legislacyjnego?

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Wysłuchaliśmy, tak naprawdę. Możemy jeszcze raz. Panie ministrze, rozumiem, że pan będzie mówił.

**Podsekretarz stanu w MZ Zbigniew Król:**

Popieramy.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Tylko jedno słowo – popieramy. Czy tak?

**Podsekretarz stanu w MZ Zbigniew Król:**

Tak, popieramy.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Czy strona legislacyjna ma jakieś zastrzeżenia?

**Legislator Urszula Sęk:**

Nie mamy uwag. Rozumiem, że państwo nie głosują, bo pani poseł nie zgłosiła formalnie poprawki o wykreślenie ust. 3c. Czyli, państwo głosują nad brzmieniem przedłożenia sprawozdania podkomisji.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Tak. Kto z państwa jest za zmianą 2? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Czy wszyscy państwo mają karty? Proszę może włożyć do innego czytnika. W takim razie, zamykam głosowanie. Proszę bardzo o podanie wyników.

Za głosowało 12 osób, przeciw 5, wstrzymała się 1. Zmiana nie została zmieniona. Pozostała.

Art. 2. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Czy jest sprzeciw…? Proszę… Już chyba nie będziemy korzystać z kart.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw odnośnie do art. 2? Jeżeli nie, to rozumiem, że przechodzimy do głosowania i przyjmowania zmiany 1.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw odnośnie do zmiany 1 w art. 2? Nie widzę zgłoszeń. Zmiana 1 została przyjęta.

Zmiana nr 2 w art. 2. Czy ktoś wnosi zastrzeżenia? Nie widzę zgłoszeń. Zmiana została przyjęta.

Zmiana 3. Czy ktoś z państwa wnosi uwagi? Nie widzę zgłoszeń. Zmiana została przyjęta.

Art. 3. Czy ktoś chciałby zabrać głos, wnosi uwagi? Nie widzę zgłoszeń. Art. 3 został przyjęty.

Art. 4. Czy są jakieś pytania? Czy ktoś wnosi sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń. Artykuł został przyjęty.

Poddaję pod głosowanie całość… W takim razie, zagłosujemy ręcznie.

Kto jest za przyjęciem tego projektu w całości? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? 6 osób się wstrzymało? Ile było za?

**Sekretarz Komisji Jakub Stefański:**

12 za, 1 przeciw, 6 się wstrzymało.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję bardzo. Projekt został przyjęty. Sprawozdawca w dalszym ciągu… Proszę bardzo.

**Poseł Tomasz Latos (PiS):**

Podzielam zdanie pani przewodniczącej. Rozumiem, że szef podkomisji powinien być w dalszym ciągu sprawozdawcą. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Panie pośle.

**Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):**

Oczywiście, zgadzam się.

**Przewodnicząca poseł Beata Małecka-Libera (PO):**

Dziękuję bardzo. W takim razie, to wszystko.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.